
RIIGIMETSA TERVIKKAVA TÕRVA VALLAS

02.2026

Sisukord

Sissejuhatus.....	3
1. Tõrva valla metsade üldiseloostus.....	4
1.1 Tõrva valla territooriumil asuva maa jaotus kõlvikute ja omandite lõikes.....	4
1.2 Tõrva valla RMK hallatava riigimetsamaa jaotus metsakategooriate kaupa.	5
1.3 Tõrva valla riigimetsas tehtud raied.....	6
2. Ülevaade Tõrva valla metsandussektori tööhõivest ja maamaksust	8
3. RMK looduskaitsetööd	9
3.1 Märgalade veerežiimi taastamine ja jääksoode korrastamine.....	10
3.2 Veekogude tööd.....	10
3.3 Parkide ja maastike hooldus	11
4. RMK külastuskorraldus.....	12
4.1 RMK külastuskorraldus Tõrva vallas	13
5. RMK taristu	14
6. RMK maakasutus.....	15
7. Tõrva valla kogukonnavalad ja valla üldplaneeringu tingimused	16
8. Metsamajanduslikud põhimõtted kogukonnavaladel	16
8.1 Raiete planeerimise põhimõtted kogukonnavaladel	16
8.2 Metsakasvatustlikud põhimõtted riigimetsas	17
9. Tõrva vallaga kokkulepitud tegevused RMK hallataval maal.....	17
9.1 Metsatööde plaanide muudatused.....	17
9.2 Metsatööde plaane ei tee	17
9.3 Metsatööde plaanide koostamine	17
9.4 Metsatööde plaani tingimused	18
9.5 Metsatööde plaani kinnitamine	18
9.6 Tervikkava kinnitamine	18
9.7 Vallavalitsuse muud ettepanekud	18
9.8 Avalikustamisel kogutud ettepanekud tervikkavale (seisuga 04.08.2025).....	18
10. Tõrva valla kogukonnavalad ja metsatööde plaanid.....	19
11. Kogukonnavalade asukohaskeemid:	21

Sissejuhatus

Käesolev kava on kokkulepe Tõrva valla ja Riigimetsa Majandamise Keskuse (edaspidi RMK) vahel ning käsitleb RMK tegevusi ja ühiselt sõlmitud kokkuleppeid. See sisaldab ülevaadet Tõrva valla territooriumil asuvate riigimetsade kohta. Lisaks leiad siit, kui suur on riigimetsa osakaal omavalitsuse piires, kuidas see maa jaotub, milliseid töid Riigimetsa Majandamise Keskus riigimetsas teeb, millised on riigimetsas puhkamisvõimalused ja looduskaitseelised tööd ning milline on riigimetsas kulgev teede- ja kraavide võrk. Muu hulgas annab käesolev dokument ülevaate ka sellest, missugune on metsanduse valdkonna tööhõive Tõrva vallas.

Eraldi on kavas välja toodud kogukonnaalad – need on alad, mis asuvad asulate lähedal ja mida inimesed igapäevaselt kasutavad. Tõrva valla üldplaneeringus on need tähistatud puhkemetsadena. Kui RMK kogukonnaaladel töid planeerib, räägib ta oma kavatsused eelnevalt kohaliku kogukonnaga läbi ja koostab seejärel aladele tööde plaanid. Siinse kava osaks lisadena on kogukonnaalade metsatööde plaanid 10 aastaks.

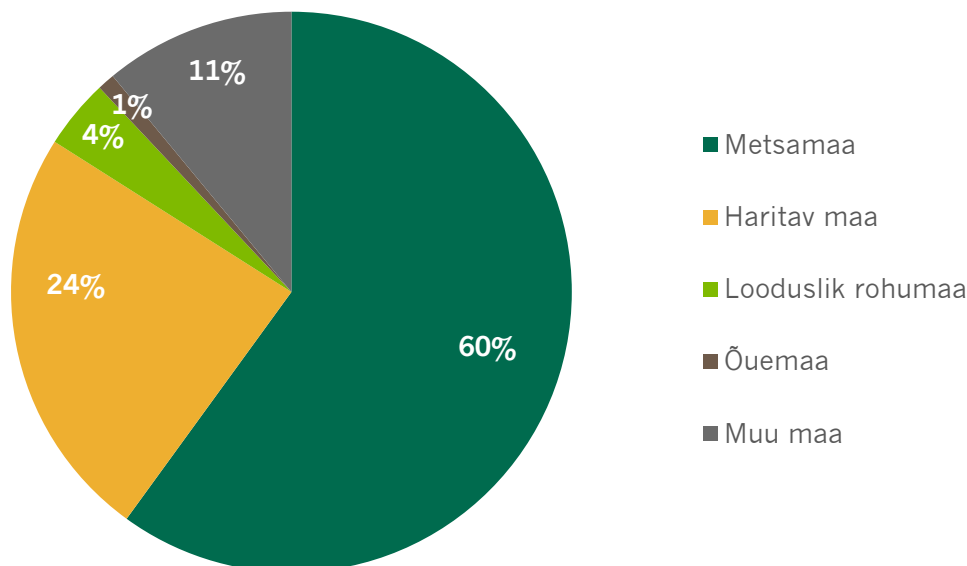
Kavas sisalduvad ka muud kokkulepped, mis puudutavad Tõrva valla ja RMK koostööd ja kas ühiselt või osapoolte teadmisel läbiviidavaid tegevusi.

Riigimetsa Majandamise Keskus koostöös Tõrva vallaga.

1. Tõrva valla metsade üldiseloomustus

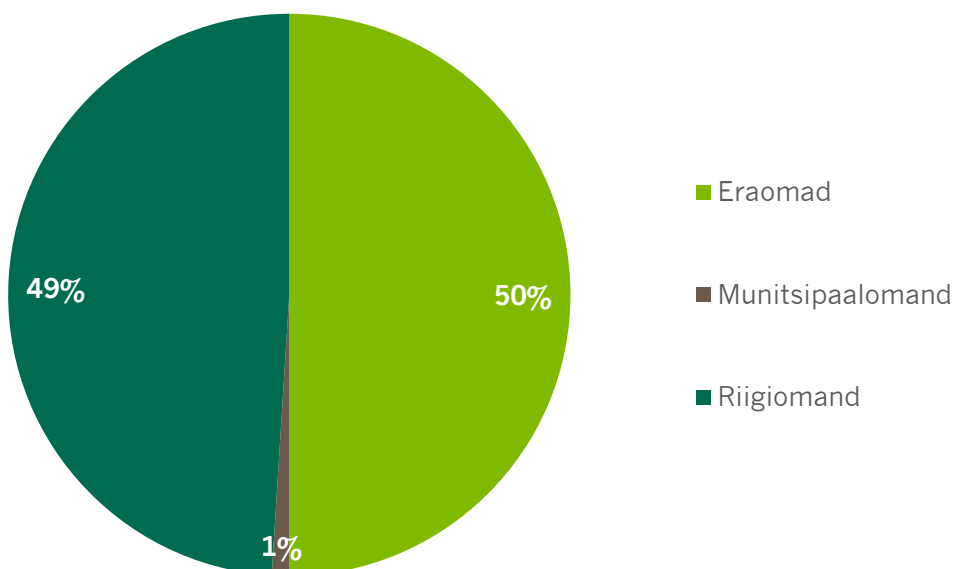
1.1 Tõrva valla territooriumil asuva maa jaotus kõlvikute ja omandite lõikes

Tõrva valla pindala 31.01.2024 seisuga on 64 676 ha. Metsamaa pindala kogu omavalitsuse territooriumil asuvatest maadest on 60%, mis on 38 975 ha. Mittemetsamaad võtavad enda alla 40%, millest suurima pindalaga on haritav maa 15 427 ha.

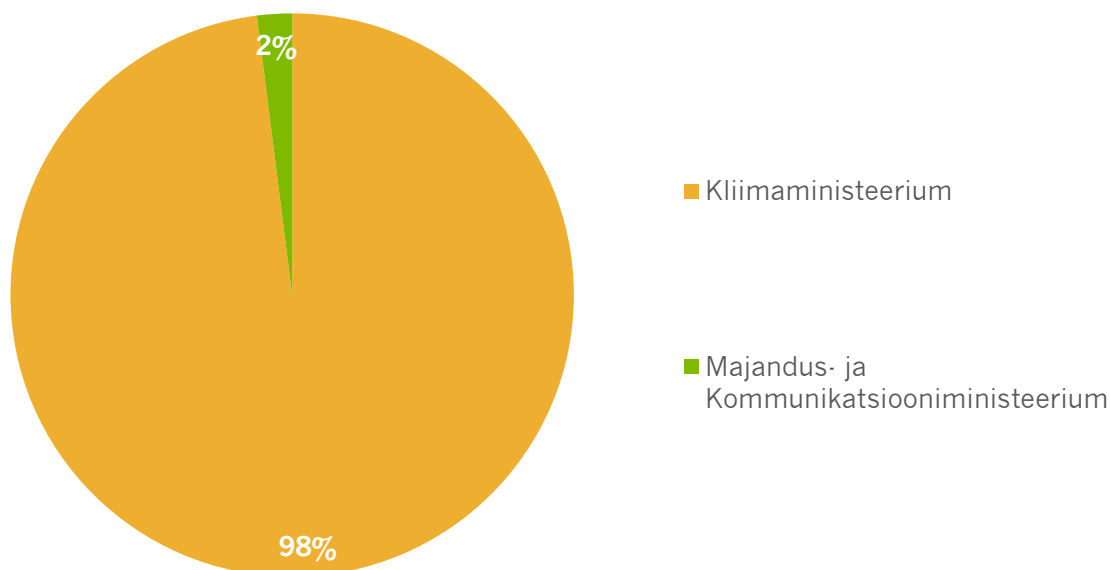
Joonis 1. Tõrva vallas maa jaotus kõlvikute lõikes, %. Allikas: Maa- ja Ruumiamet

Tõrva valla territooriumil asuvast metsamaast on riigiomandis 49% ning 51% jaguneb muude omanike vahel.

Joonis 2. Tõrva vallas metsamaamaa jaotus omandivormide lõikes, %. Allikas: Maa- ja Ruumiamet

Riigiomandis oleva maa eest vastutavad erinevad ministeeriumid. Kliimaministeeriumi valitsetavat riigimetsa majandab ja selle majandamist finantseerib Riigimetsa Majandamise Keskus.

Joonis 3. Tõrva vallas riigimetsamaa jagunemine vastutavate ministeeriumite lõikes, %. Allikas: Maa- ja Ruumiamet

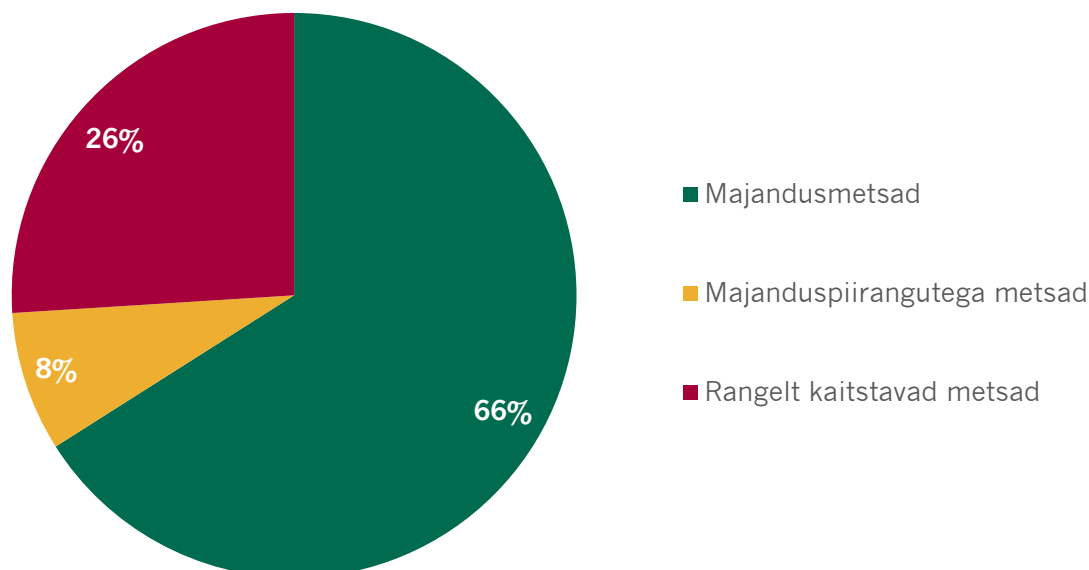
1.2 Tõrva valla RMK hallatava riigimetsamaa jaotus metsakategooriate kaupa.

Tõrva vallas asuvad metsad jagunevad majandus-, majanduspiirangutega- ja rangelt kaitstavateks metsadeks (joonis 4). Seisuga 01.01.2025 on riigi metsamaad Tõrva vallas 19 371 ha, millest majandusmetsa on 12 803 ha, majanduspiirangutega metsa 1502 ha ja rangelt kaitstavat metsa 5066 ha.

Rangelt kaitstavaid metsi ei majandata. Need metsad on jäetud looduslikule arengule. Majanduspiirangutega metsades on majandustegevus lubatud, arvestades kaitseala valitseja seatud piiranguid. Aastast 2024 ei tee RMK piiranguvööndis enam korralisi uuendusraieid. Majandusmetsades on **majandustegevus** lubatud peaaesjalikult metsaseaduse ja selle õigusaktide alusel ning metsanduse **sertifikaatide tingimusi** jälgides.

Majandustegevuseks loetakse puude raiet, metsamaterjali kokku- ja väljavedu, noortes metsades tehtavaid metsakasvatustööd ja taristu rekonstrueerimist ning hooldamist.

RMK-le on omistatud kaks säästva metsanduse sertifikaati – FSC® (FSC-C022757) ja PEFC. Mõlemad on laialt tunnustatud ülemaailmsed säästliku metsamajandamise hindamise süsteemid, milles sätestatud nõuetele vastamine annab kinnitust sellest, et RMK majandab metsa ökoloogiliselt, sotsiaalselt ja majanduslikult tasakaalustatult.

Joonis 4. RMK hallatava riigimetsamaade metsakategooriate jaotus, %.

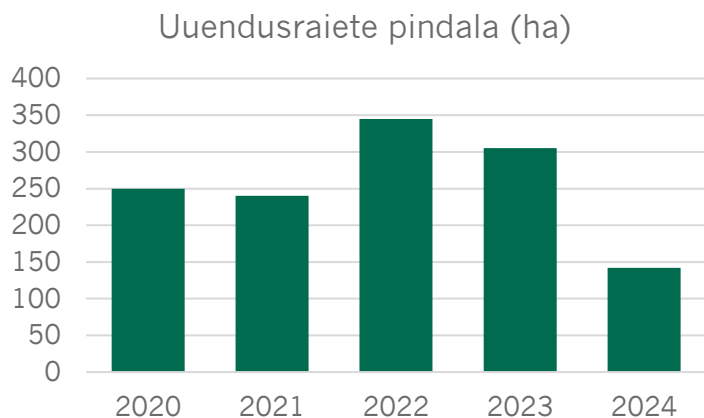
1.3 Tõrva valla riigimetsas tehtud raied

Möödunud viie aasta jooksul on RMK Tõrva vallas teinud **uuendusraiet** 142 kuni 345 hektaril aastas. Keskmiselt tegi RMK viimase viie aasta jooksul uuendusraieid 1,33%-l riigimetsa pindalast.

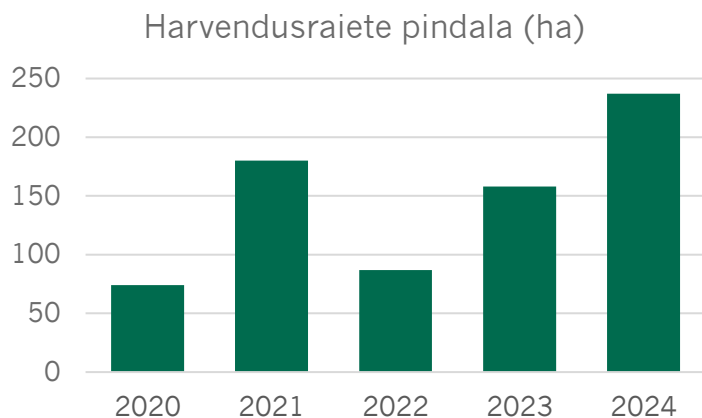
Harvendusraiete pindala on liikunud vahemikus 74 ha kuni 237 ha aastas.

Uuendusraiet tehakse, kui mets on saavutanud küpsuskriteeriumid. Raie eesmärk on luua uue metsa kasvamiseks sobilikud kasvutingimused ja võtta kasutusse raieist saadav puit.

Harvendusraiet tehakse valdavalt keskealistes ja noortes metsades, et kujundada tulevikuks terve ja heade omadustega mets.

Joonis 5. Uuendusraied Tõrva vallas.

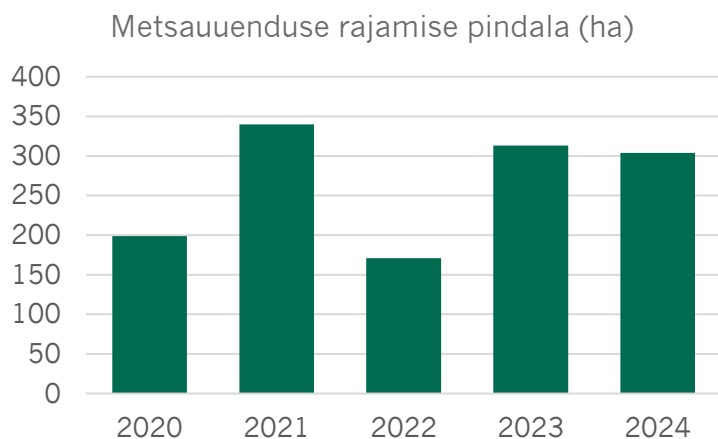
Joonis 6. Harvendusraied Tõrva vallas.

Möödunud viie aasta jooksul on RMK Tõrva vallas **uuendanud metsa** 171 kuni 340 hektaril aastas. Keskmiselt uuendas RMK metsa viimase viie aasta jooksul 265 ha aastas.

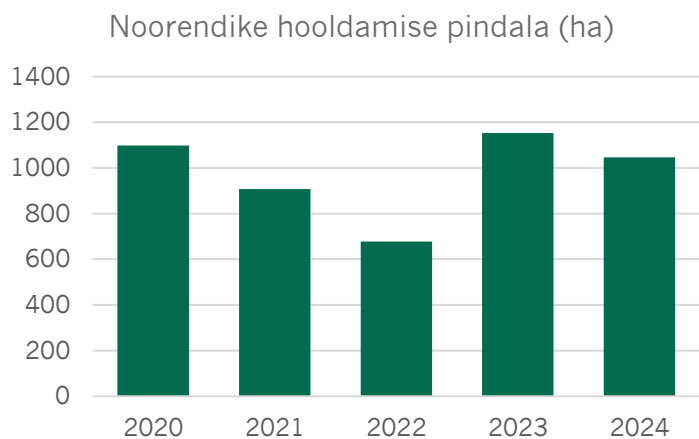
Noorendike hooldamise pindala on liikunud vahemikus 678 kuni 1153 ha aastas.

Metsa uuendamine on uue metsapõlve istutamine, külvamine või looduslikule uuenemisele kaasaaitamine.

Noorendike hooldamiseks loetakse kultuuride hooldamist ja valgustusraiet. Neid töid tehakse noortes metsades selleks, et kujundada tulevikuks terve ja heade omadustega mets.

Joonis 7. Metsauuendus Tõrva vallas.

Joonis 8. Noore metsa hooldamine Tõrva vallas.

2. Ülevaade Tõrva valla metsandussektori tööhõivest ja maamaksust

Tõrva vallas on 2024. aasta seisuga töösuhete arv 2065. Metsanduse tegevusalas saab valla territooriumil tööd 476 inimest.

Tabel 1. Metsanduse tegevusala ettevõtete põhinäitajad ja osakaal valla/linna ettevõtete seas (statistikaamet, 2024. a)

Näitaja	Metsanduse tegevusala	Osakaal valla ettevõtetest
Ettevõtteid	37	9,3%
Töötajate arv	476	23,1%

Metsamajanduse tegevusalade vaates töötab kõige suurem osa Tõrva valla elanikest puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmise valdkonnas.

Tabel 2. Metsamajanduse tegevusala valdkondade põhinäitajad (statistikaamet, 2024. a)

Metsamajanduse tegevusvaldkond	Ettevõtete arv	Töötajate arv
Metsamajandus ja metsavarumine	konfidentsiaalne	konfidentsiaalne
Mööblitootmine	alla 3	konfidentsiaalne
Paberi ja pabertoodete tootmine	0	0
Puidutöötlemine ning puit- ja korktoodete tootmine	11	317

RMK tasus 2025. aastal omavalitsustele maamaksu kokku 4 642 916 eurot.

Tabel 3. Tõrva valla maamaksu kujunemine 2025. aastal

Metsamajanduse tegevusvaldkond	117 049,33 eurot
50% maksuvabastuse summa	– 3188,55 eurot
100% maksuvabastuse summa	–19667,72 eurot

3. RMK looduskaitsetööd

RMK on suurim looduskaitsealade haldaja ja looduskaitsetööde tegija Eestis. Looduskaitsetöid tehakse loodusliku mitmekesisuse säilitamiseks RMK hoole all oleval riigimaal. Elurikkuse hoidmise olulisi põhimõtteid järgitakse ka majandatavas metsas. Alates 2024. aastast töötavad RMK-s metsaökoloogid, kes hindavad metsamajanduse tegevustega kaasnevat keskkonnamõju ja teevad omapoolsed ettepanekud selle vähendamiseks.

Elurikkuse kaitsmiseks seab strateegilised eesmärgid Kliimaministeerium. Nende eesmärkide alusel koostab Keskkonnaamet üleriigilised elupaikade ja liikide kaitse tegevuskavad ning konkreetsete kaitsealade kaitsekorralduskavad. RMK viib ellu looduskaitsetöid peamiselt nende kavade järgi, kuid arvestab ka teadlaste, omavalitsuste ja mittetulundusühingute ettepanekuid.

Looduskaitsetööd on oma eesmärkidelt ja tegevustelt väga mitmekesised: kuivendatud soode veerežiimi taastamine, kalade rändetingimuste ja kudealade parandamine ning võimaluste loomine pärandkoosluste kasutusele võtmiseks heina- või karjamaana. Regulaarset hoolt vajavad mitmed kaitsealuste liikide leiukohad ja RMK hallatavad kaitsealused pargid.

Looduskaitsetööd, mida RMK planeerib, lähtuvad Keskkonnaameti koostatud kaitsealade kaitsekorralduskavadest ja riiklikest elupaikade ning liigikaitse tegevuskavadest. RMK lubab, et suuremate märgalade ja veekogude taastamistööde kavandamisse kaasatakse alati kohalik omavalitsus, töödega külgnevad maaomanikud ning vajadusel kohalik kogukond, et kohalike oludega arvestada. Planeeritavate looduskaitsetööde maht sõltub RMK eelarvelistest võimalustest, töödega seotud maaomanike nõusolekutest ning töö tegemisega seotud administratiivsetest piirangutest.

RMK looduskaitsetöödega seotud üldise infoga on võimalik tutvuda [RMK kodulehel](#).

Tõrva vallas on looduskaitsetöid tehtud või planeeritakse kokku kuuel objektil. Objektid asuvad Loodusmetsade looduskaitsealal, Rubina looduskaitsealal, Helme jõe hoiualal, Õhne jõe hoiualal ning Valga-Uulu tee ääres.

Tabel 4. Looduskaitsetööde objektid Tõrva vallas

Objekti nimi	Töö liik	Tegemise aasta	Pind, ha
Priipalu jääksoo	Sookoosluse taastamistöö	2021	27,62
Rubina LKA sookoosluse taastamine	Sookoosluse taastamistöö	2018	505,28-
Helme	Veekogude taastamistöö	2023	0,12
Helme veski	Veekogude taastamistöö	2021	0,09

Objekti nimi	Töö liik	Tegemise aasta	Pind, ha
Koorküla Veskijärve pais	Veekogude taastamistöö	2025	6,22
Piiri põlispuud	Üksikobjekti hooldustöö	2014, 2016, 2020, 2023	0,2

3.1 Märjalade veerežiimi taastamine ja jääksoode korrastamine

Sood on meie ühed kõige rohkem kahjustatud ökosüsteemid. Soiseid alasid on Eesti maismaal alles vaid 7-8%. Eestis on lagedaid soid ja soometsi kuivendatud peamiselt põllumajanduse, metsakasvatuse ja turbatootmise eesmärgil.

Kuivendatud soodest on kõige halvemas seisus vanad turbakaevandusalad ehk jääksood, kus lisaks olulisele kuivendusmõjule võib olla suurel pinnal hävinud ka sootaimestik. Freesturbaväljakutel ei hakka ekstreemsete keskkonnatingimuste tõttu taimestik kasvama ka aastakümneid pärast kaevandamise lõppemist.

Kunagiste kuivenduskraavide sulgemisega saab veetaset tõsta ja stabiliseerida, mille tulemusena hakkab sookooslus tasahilju taastuma.

Tõrva vallas on mahukaim sookoosluste taastamistöö seotud Rubina soo servaalade loodusliku veerežiimi taastamisega 2018. aastal. Tööde käigus rajati kuivenduskraavidele pinnaspaise ning likvideeriti kraavivalle. 2021. aastal korrastati Priipalu jääksoo. Töödega suleti tükkturba kaevandamiseks rajatud kuivenduskraavid ja säilinud soometsi mõjutavad metsakuivenduskraavid. Taastamisala pindala oli 27,62 ha. Maapinna lähedane stabiilsem veetase võimaldab taastuda soole iseloomulikul taimestikul ja alast kujuneb ajapikku jälle toimiv märgala ökosüsteem sellele iseloomulike funktsioonide ja elustikuga.

3.2 Veekogude tööd

Eesti jõed on ulatuslikult mõjutatud viimase paarisaja aasta jooksul rajatud maaparandusobjektidest ja paisudest. Eesti jõgedel on kokku üle 1000 paisu, nendest ligi 75% on kaladele ületamatud ning umbes 40% mõjutavad oluliselt kalastiku, põhjaloomastiku ja taimestiku seisundit. Paisud olid Eestis kunagi seotud vesiveskitega, nõukogude ajal hoogustus hüdroelektrijaamade rajamine ning paisud ehitati suuremaks ning püsivamaks. Tänapäeval pole neil enam kasutust, kuid betoonseinad takistavad jätkuvalt kalade liikumist.

Vooluveekogude seisundi tervendamine ja kalade rändeteede avamine lisandus RMK ülesannete hulka 2020. aastal. Põhitegevuseks on lõheliste jõgedelt erinevate rändetakistuste eemaldamine, tehiskärestike rajamine, sirgekskaevatud jõgede looklevuse ja kudealade taastamine. Uute tegevustena on lisandunud ka looduslike järvede tervendamised ning jäänukjärvede ja endiste lahtede avamine siirdekalade kudemisrändeks.

Paljud rändetõkked asuvad eramaadel ja sellistel puhkudel tehakse sobivate lahenduste leidmisel ametiasutuste kõrval tihedat koostööd ka eraomanikega.

Veekogudega seotud looduskaitsetöid on Tõrva vallas tehtud kahel objektil Helme jõel, kui 2021. aastal likvideeriti Helme silla lähistel vana paisuvareme põhjapalgid ning lammutati betoonist pörkepõrand jõega samasse tasapinda. 2023. aastal lammutati Helme pais jõega samasse tasapinda, suunati jõgi tagasi looduslikku sängi ning ehitati ülekäigusild. 2025. aastal on planeeritud Koorküla Vesikijärve likvideerimise projekti koostamine ning selle järgi tööde teostamine.

3.3 Parkide ja maastike hooldus

Enamasti on maastiku ja üksikobjektide hooldus- või taastamistööd seotud vaadete ja kaitstavate objektide avatuna hoidmisega, et külastuseks mõeldud ilusad looduslikud paigad oleksid hästi näha ja võimaldaksid seal liikuda.

Tõrva vallas hooldatakse regulaarselt Piiri põlispuid. Põlispuude alt on eemaldatud võradesse kasvavaid üksikpuid ning tõrjutakse võsa vastavalt vajadusele.

4. RMK külastuskorraldus

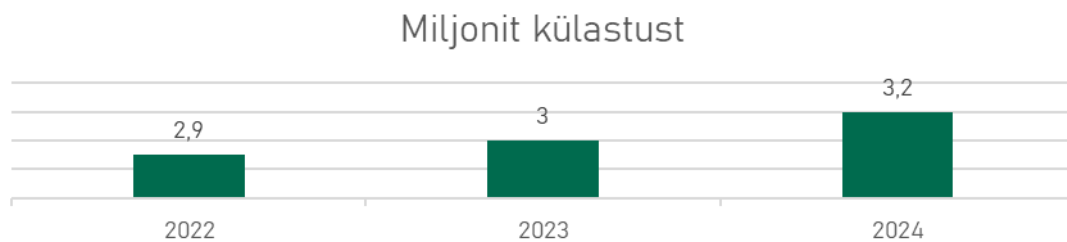
RMK hallatavale riigimetsale pandud avalike funktsioonide täitmiseks ja loodusväärtuste kaitseks ning tutvustamiseks loob RMK mitmekülgseid looduspuhkuse võimalusi, suunab metsakasutust ja korraldab kaitstavate loodusobjektide külastamist. Eesti suurima maavaldajana ja igaüheõigusel tugineva looduses liikumise võrgustiku hoidja ning arendajana edendab RMK oma hallatavatel puhke- ja kaitsealadel inimeste loodusteadlikkust, tutvustab Eesti metsade ning kaitsealade loodusväärtusi, metsade kui taastuva loodusvara majandamist ning võimaldab looduses liikumist, kahjustamata sealjuures keskkonda. Selle tegevuse juures on oluline külastustegevuse ja looduskeskkonna seisundi tasakaalus hoidmine. Saamaks infot külastusmahust, külastuse trendidest, külastuse iseloomust ning maastiku seisundist külastusobjektidel, viib RMK regulaarselt läbi külastusmahu seiret, külastajauuringuid ning külastusobjektide pinnase ja alustaimestiku seisundi seiret. Uuringute ja seirete andmed toetavad ka külastustaristu optimaalsete majandamisotsuste tegemist.

RMK on taganud ja tagab ka edaspidi looduses liikumise võrgustikku kuuluvate objektide hoolduse ja korrasoleku, võrgustiku majandamist toetavate erinevate seirete ja uuringute jätkumise. Külastusviiside ja külastajate ootuste muutmisel ning võimaluste olemasolul, arvestab RMK laekunud sisendiga.

RMK loodud looduses liikumise võrgustik koosneb ligi 700 külastusobjektist, mille koosseisu kuulub rohkem kui 8000 ehitist, sh:

- 3300 km tähistatud loodusradu sh RMK matkatee erinevad harud;
- 812 km Peraküla-Aegviidu- Ähijärve;
- 613 km Penijõe-Aegviidu-Kauksi;
- 370 km Oandu-Aegviidu-Ikla;
- 234 km Heltermaa-Ristna-Sarve;
- 738 lõkketegemise kohta;
- 61 telkimisala;
- 72 ratastooli või lapsevankriga ligipääsetavat külastusobjekti, nendest 16 on matkarajad;
- 54 vaatetorni ja platvormi;
- 15 külastuskeskust, nende hulgas 6 rahvuspargi külastuskeskust;
- Sagadi metsakeskus;
- 20 metsamaja;
- 27 metsaonni.

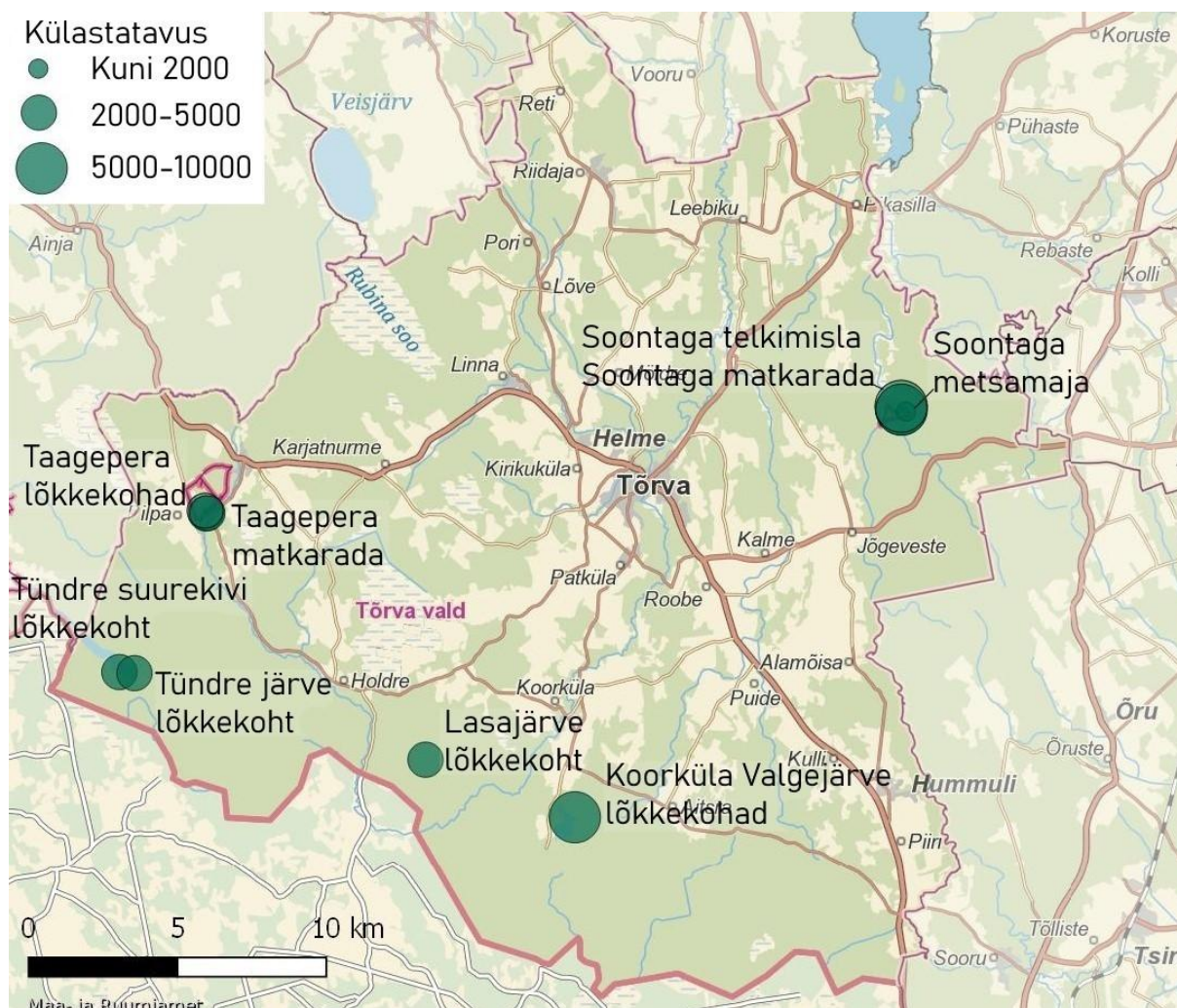
Looduses liikumine on muutunud aasta-aastalt Eestis aina populaarsemaks.

Joonis 9. RMK hallatavate puhke- ja kaitsealade külastatavus 2022–2024.

4.1 RMK külastuskorraldus Tõrva vallas

Tõrva valla territooriumile jääb 1 telkimisala, 5 lõkkekohta, 2 matkarada, 1 metsamaja (Joonis 10). Nende objektide korrashoiuks, lisaks jooksvale hooldusele, on 2022-2024 aastas keskmiselt kasutatud 12 400 eurot.

Joonis 10. Külastusobjektid ja nende külastatavus Tõrva vallas.

2021. aasta külastajauuringu andmetel tuli Tõrva valda jäävatel külastusobjektide külastajatest 97% Eestist, omavalitsustest olid eesotsas Tallinn 13%, Tõrva linn 12%, Tõrva vald 11%, Pärnu

linn 10%, Tartu linn 9%. Enamik neist külastas RMK objekte oma pere või sõpradega, 69% vastajatest oli puhkeala külastamine reisi ainus või kõige tähtsam sihtpunkt, 61% olid korduvkülastajad, 40% päevased külastajad. Peamised tegevused, milles osaleti: metsas olemine, looduse vaatlemine, jalutamine, ujumine, lõkke tegemine. Külastajauuringu andmetel kulutas Tõrva valla territooriumil küsitletutest (sh metsamaja külastajad) 31% külastuse jooksul (Tõrva vallas ja piirkonnas laiemalt) külastusega seoses raha. Keskmiselt kulutati 80 eurot.

RMK tagab Tõrva valla territooriumil külastusobjektide jooksva hoolduse ja jätkuva korrasoleku. Lähiajal on suurematest töödest planeeritud analüüsida Tõrva valda läbiva veematkaraja rajamise võimalusi.

5.RMK taristu

Riigimetsa majandamiseks ehitatakse metsateid ning hooldatakse ja rekonstrueeritakse olemasolevaid metsateid ja kuivendussüsteeme. Korrasolev teede- ning maaparandussüsteemide võrgustik tagab metsale juurdepääsu ja säilitab metsade juurdekasvu. RMK metsateed on avatud kasutamiseks kõigile, kuid raskeveokitega sõit on vaja eelnevalt RMK-ga kooskõlastada. Lumetõrjet metsateedel tehakse vastavalt RMK vajadustele.

Tabel 5. RMK maaparandussüsteemid ja metsateed Tõrva vallas

Maaparandussüsteemid, ha			Metsateed, km		
Olem	Uuendatud 2014–2024	Planeeritud uuendada kuni 2030	Olem	Uuendatud 2014–2024	Planeeritud uuendada kuni 2030
9315	5317	1372	196	106	11

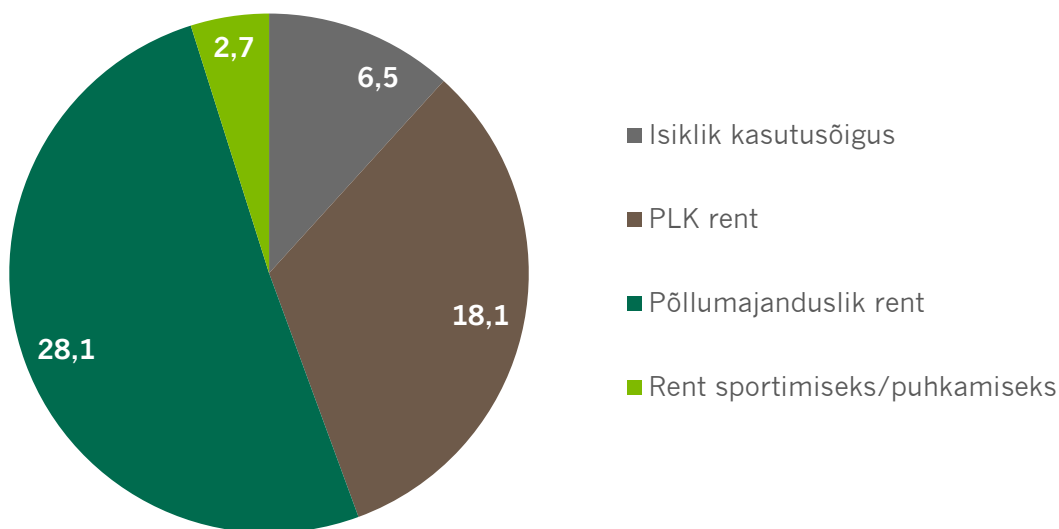
Kuni aastani 2030 planeeritud maaparandussüsteemide korrashoid ja uute teede rajamine läheb RMK-le maksma ligi 960 000 eurot. Maaparandussüsteemide ja metsateede planeerimise puhul tuleb arvestada, et tegemist on plaanidega ja need võivad looduskaitselistel, sotsiaalsetel või majanduslikel põhjustel jääda täies ulatuses realiseerimata.

Uusi maaparandussüsteeme riigimetsas ei rajata. Samuti ei hooldata ja rekonstrueerita maaparandussüsteeme rangelt kaitstavates metsades. Uusi kraave rajatakse metsa, kui need on vajalikud teede ehitamisel ja rekonstrueerimisel.

6. RMK maakasutus

Riigivara antakse kasutusse metsaseaduse, riigivaraseaduse, võlaõigusseaduse, asjaõigusseaduse ja muude asjakohaste õigusaktide alusel. Lisaks antakse riigimaad kasutusse jahipiirkonna kasutusõiguse loa alusel jahihendustele.

Tõrva valla territooriumil on 01.01.2025 aasta seisuga antud rendile 55,4 ha riigimaid. Kõige suuremal pinnal, 28,1 ha ulatuses, on maid antud rendile põllumajanduslikul eesmärgil.

Joonis 11. Kasutusse antud riigimaa Tõrva vallas, ha.

7. Tõrva valla kogukonnaalad ja valla üldplaneeringu tingimused

Metsi, mis asuvad asulate lähedal ja mida kohalikud aktiivselt kasutavad, nimetab RMK kogukonnaaladeks. Kogukonnaaladel plaanitavad tööd räägib RMK alati kogukonnaga läbi ja koostab enne töödega alustamist metsatööde plaani.

Kogukonnaalad on paika pandud omavalitsuse üldplaneeringuga. Tõrva vald nimetab neid metsi puhke- ja virgestuse maa-alale jäävateks riigimetsadeks ning käsitletakse edaspidi kõrgendatud avaliku huviga (KAH) alana ning on seadnud nende majandamisele omapoolsed tingimused.

Väljavõte Tõrva valla üldplaneeringust:

Kogukonnaalad (üldplaneeringus KAH alad) RMK hallatavatel maadel asuvad alad, mille majandamisega kaasneb kõrgendatud avalik huvi (KAH). Need on kas puhkeväärtuslikud metsad või on need metsad vajalikud ehitise kaitseks õhusaaste, müra, tugeva tuule või lumetuisu eest või tuleohu vähendamiseks või metsatulekahju leviku tõkestamiseks.

Puhke- ja virgestuse maa-alale jäävat riigimetsa käsitletakse edaspidi kõrgendatud avaliku huviga (KAH) alana, millele Riigimetsa Majandamise Keskus (RMK) koostab koostöös kohaliku omavalitsusega ja kohaliku kogukonnaga pikaajalised (10 aasta perspektiiviga) metsade majandamise kavad. Kavade koostamisel arvestatakse metsade olemist ja nende kasvutingimusi. Kavade koostamise eesmärgiks on saavutada puhkamiseks sobiv ja looduslikult mitmekesine mets

8. Metsamajanduslikud põhimõtted kogukonnaaladel

8.1 Raiete planeerimise põhimõtted kogukonnaaladel

Kogukonnaalade majandamisel lähtub RMK raiete tegemisel kogukonnaga tehtud kokkulepetest ning RMK kogukonnaaladel metsatööde planeerimise ja kohalike kogukondade kaasamise juhendist. Ettepanekud, mida kogukonnad kogukonnaalade majandamiseks teevad, võivad olla väga erinevad ning neid on võimatu ette aimata. Seetõttu planeerib RMK kogukonnaalade raietöid aastaid ette ja on raieviiside valikul paindlik, võttes arvesse ettepanekuid, mis võimaldavad kasvatada uut metsapõlve.

Erakorralised ja ettenägematud tööd on metsatööde plaanis kokku leppimata raietööd, millega kõrvaldatakse oht inimese tervisele, varale ning millega hoitakse ära metsakahjustuse levik või likvideeritakse tekkinud metsakahjustuse tagajärjed.

Erakorraliste ja ettenägematute tööde puhul RMK metsatööde plaani ei muuda ega koosta, kuid informeerib eraldi kohalikku omavalitsust.

8.2 Metsakasvatustööd põhimõtted riigimetsas

Pärast uuendusraiet istutatakse riigimetsa lagedaks jäänud alale reeglina uus mets. Keskmiselt istutatakse hektarile 2800 mändi, 1600 kuuske, 1500 kaske või sangleppa.

Selleks, et puid oleks lihtsam istutada ning umbrohi noore taime ümber kohe võimust ei võtaks, tõmmatakse pinnasesse vaod – valmistatakse maapind metsauuenduseks ette.

Pärast istutust vajab noor mets palju hoolt ning keskmiselt tuleb noorte puude ümbert rohtu ja pealetükkivat võsa niitmas käia kolm korda. Kui peaks juhtuma, et noored puud saavad põua, ulukikahjustuste vms põhjusel otsa, istutatakse nende asemele uued. Hooldustöid tehes jälgib RMK, et kasvama jääks okaspuude kõrval ka lehtpuid ning vastupidi, selleks et soodustada segametsade kujunemist.

Noores metsas, vanuses 4-18, tehakse valgustusraiet, et anda tulevikupuudele valgust ja kasvuruumi. Keskmiselt tehakse valgustusraiet kaks korda.

9.Tõrva vallaga kokkulepitud tegevused RMK hallataval maal

9.1 Metsatööde plaanide muudatused

Muudatustest, mida RMK teeb kehtivates metsatööde plaanides (nt kui muutub raieaasta või kui on tegemist erakorraliste töödega vms), annab RMK teada KOV-le. Kehtivaid plaane niisugustel puhkudel ei muudeta.

9.2 Metsatööde plaane ei tee

Metsatööde plaane ei koostata, kui kogu kogukonnaala on looduskaitsepiirangutega. Juhul, kui RMK teeb seal looduskaitsepiirangu töid, annab RMK sellest KOV-ile teada. Suurematest töödest, nt elupaikade taastamisest vms teavitab RMK ka kogukonda.

9.3 Metsatööde plaanide koostamine

Uute metsatööde plaanide koostamist alustab RMK kolmel Tõrva vallas asuval kogukonnaalal:

9.3.1.Struve punkt. Avalikku kaasamist ei ole KOV-i hinnangul vaja.

9.3.2. Barclay de Tolly, kaasamine vajalik;

9.3.3.Tõrva terviserada, kaasamine vajalik.

9.4 Metsatööde plaani tingimused

Metsatööde plaanid koostab RMK koostöös omavalitsuse ja kohaliku kogukonnaga 10 aastaks, konkreetseid raieaastaid ei määrata: raied jagatakse I perioodi ja II perioodi raieteks. Kaardile märgitakse raiete liik ja asukoht ning I või II periood.

9.5 Metsatööde plaani kinnitamine

Metsatööde plaani kinnitab KOV vallavalitsuse otsusega.

9.6 Tervikkava kinnitamine

Riigimetsa tervikkava kinnitab KOV vallavalitsuse otsusega.

9.7 Vallavalitsuse muud ettepanekud

Tõrva Vallavalitsus on tutvunud riigimetsa tervikkava kavandiga Tõrva valla territooriumil ning nõustub esitatud tervikkava kavandiga (kiri 26.06.2025 nr 6 6/2025/1048 2).

9.8 Avalikustamisel kogutud ettepanekud tervikkavale [seisuga 04.08.2025]

Tõrva valla avalikustatud tervikkava kavandile, seisuga 04.08.2025, saabunud ettepanekud on RMK kodulehel: [Ettepanekute koond Tõrva valla tervikkava.pdf](#)

10. Tõrva valla kogukonnaalad ja metsatööde plaanid

Tabel 6. Metsatööde plaanide ülevaade

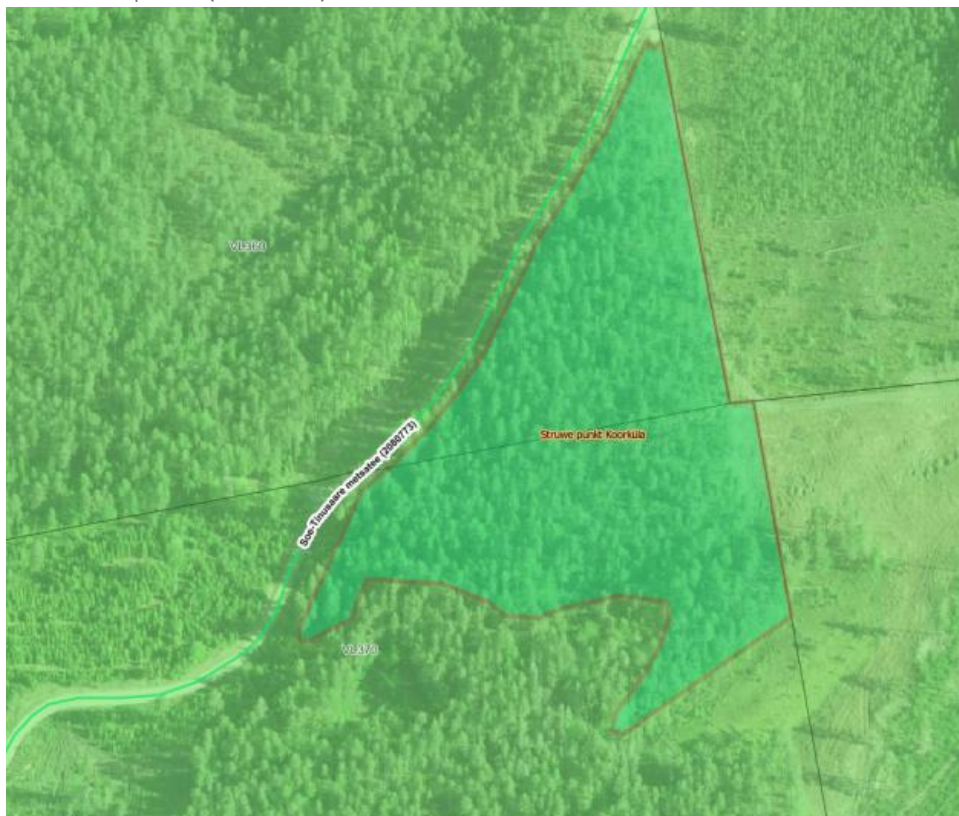
Kogukonnaala nimetus	Metsatööde plaanid (varasem nimetus kava)	Lisad
Tõrva Riiska-Tõrviku	Tõrva-Riiska-Tõrviku riigimetsa metsatööde kava 2023-2033.pdf	Tõrva-Riiska-Tõrviku kogukonnaalade info kodulehel
Taagepera küla	Taagepera riigimetsa metsatööde kava 2020-2030.pdf	Taagepera küla kogukonnaalade info kodulehel
Rulli küla	Rulli küla riigimetsa metsatööde kava 2020-2030.pdf	Rulli küla kogukonnaalade info kodulehel
Pori küla	Pori küla riigimetsa metsatööde kava 2021-2031.pdf	Pori küla kogukonnaalade info kodulehel
Riidaja küla	Riidaja küla riigimetsa metsatööde kava 2020-2030.pdf	Riidaja küla kogukonnaalade info kodulehel
Struve punkt (Kulli küla)	Struve punkti metsatööde plaan 2026-2035	
Barclay de Tolly	Barclay de Tolly metsatööde plaan 2025-2034	
Tõrva terviserada	Tõrva terviserajad metsatööde plaan 2026-2035	

Tabel 7. Tõrva valla kogukonnaalad seisuga 01.01.2025

Kogukonnaala nimetus	Pindala, ha	Plaani vajadus	Kogukonna esindaja valla ettepanekul	Märkused
Struve punkt	2,5	JAH	Hillar Kala	
Tõrva Tantsumägi	14,2	EI		LK ala
Barclay de Tolly	22,0	JAH	Jõgeveste kandi külaselts MTÜ	
Pikasilla küla	24,5	EI		LK ala
Tõrva Riiska-Tõrviku	26,2	EI		
Taagepera küla	32,1	EI		
Rulli küla	33,6	EI		
Pori küla	35,4	EI		
Riidaja küla	56,1	EI		
Tõrva terviserada	99,8	JAH	Tiina Neumann	

11. Kogukonnaalade asukohaskeemid:

1. Struve punkt (Kulli küla)

2. Tõrva Tantsumägi

3. Barclay de Tolly

4. Pikasilla küla

5. Tõrva Riiska-Tõrviku

6. Taagepera küla

An aerial photograph overlaid with a green-tinted cadastral map. The map shows several large rectangular plots separated by thin red lines. Some plots are labeled with numbers like "PA-107", "PA-106", "PA-135", "PA-134", "PA-133", "PA-132", "PA-131", "PA-130", "PA-129", "PA-128", "PA-127", "PA-126", "PA-125", "PA-124", "PA-123", "PA-122", "PA-121", "PA-120", "PA-119", "PA-118", "PA-117", "PA-116", "PA-115", "PA-114", "PA-113", "PA-112", "PA-111", "PA-110", "PA-109", "PA-108", "PA-107", "PA-106", "PA-105", "PA-104", "PA-103", "PA-102", "PA-101", "PA-100", "PA-99", "PA-98", "PA-97", "PA-96", "PA-95", "PA-94", "PA-93", "PA-92", "PA-91", "PA-90", "PA-89", "PA-88", "PA-87", "PA-86", "PA-85", "PA-84", "PA-83", "PA-82", "PA-81", "PA-80", "PA-79", "PA-78", "PA-77", "PA-76", "PA-75", "PA-74", "PA-73", "PA-72", "PA-71", "PA-70", "PA-69", "PA-68", "PA-67", "PA-66", "PA-65", "PA-64", "PA-63", "PA-62", "PA-61", "PA-60", "PA-59", "PA-58", "PA-57", "PA-56", "PA-55", "PA-54", "PA-53", "PA-52", "PA-51", "PA-50", "PA-49", "PA-48", "PA-47", "PA-46", "PA-45", "PA-44", "PA-43", "PA-42", "PA-41", "PA-40", "PA-39", "PA-38", "PA-37", "PA-36", "PA-35", "PA-34", "PA-33", "PA-32", "PA-31", "PA-30", "PA-29", "PA-28", "PA-27", "PA-26", "PA-25", "PA-24", "PA-23", "PA-22", "PA-21", "PA-20", "PA-19", "PA-18", "PA-17", "PA-16", "PA-15", "PA-14", "PA-13", "PA-12", "PA-11", "PA-10", "PA-9", "PA-8", "PA-7", "PA-6", "PA-5", "PA-4", "PA-3", "PA-2", "PA-1", "PA-0". Other labels include "Rutaga Kula" in orange text, "Kotahi tee (6130022)", "Siga tee (6130017)", "Koroti tee (6130025)", "Siga tee (6130017)", "Punga-Lendika-Akanilla tee (21189)", "Punga tee (6130017)", "Kotahi tee (6130022)", "Koroti tee (6130025)", "Siga tee (6130017)", "Punga-Lendika-Akanilla tee (21189)". There is also a small dark pond or lake in the upper left quadrant. The background is a satellite-style aerial view showing vegetation, roads, and some buildings.

An aerial photograph of a rural area with a large green-shaded region. The green area is irregularly shaped and contains several labels: 'Törva tenvisstad' in red text, 'Närgårde' in black text, and 'Hälsö län (20190505)' in white text on a black background. A red line runs diagonally across the green area. To the left, a yellow line is labeled 'Länsväg 104' and 'Kärrviken - Hälsö län'. To the right, a yellow line is labeled 'Törvaldsåker län 120'. The surrounding area includes fields, forests, and some buildings.